OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM

Rok I. 1 września 1932 r. № 9.

EGZEKUCJA SĄDOWA

ORGAN ZAWODOWO KORPORACYJNY
KOMORNIKÓW SĄDOWYCH

Cena numeru Zł. 1.50

WARSZAWA

TREŚĆ:

Wydawca: **Zarząd Główny Zrzeszenia Komorników Sądowych Rzeczypospolitej Polskiej w Okręgach Sądów Apelacyjnych Warszawskiego, Lubelskiego i Wileńskiego.**

Komitet Redakcyjny: **Wł. Jarczyk, H. de Castro Lacerda, T. Mieczyński**

Redaktor: **Władysław Jarczyk.**

Adres Redakcji i Admin.: **Warszawa, ul. Kredytowa 16 m. 29,** lokal Zrzeszenia Komorników Sądowych Rzplitej Polskiej.

Konto P. K. O. 23.452

Redaktor przyjmuje codziennie (oprócz sobót i świąt) przy ul. Miodowej 11 m. 6 od godziny 16—18-ej.

Prenumerata miesięczna — zł. 4.50, kwartalna — 13.50.
Cena ogłoszeń: Strona — 100 Zł., 1/2 str. — 50 Zł., 1/4 str: 25 Zł., 1/8 str. — 12 Zł., 1/16 str. — 6 Zł.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

1 Września 1917 r. — 1 Września 1932 r.

Dnia 1 września 1917 r., na całym obszarze ziem polskich Kongresowego Królestwa Polskiego z wyłączeniem ziemi Suwalskiej i ziemi Chełmskiej zostały otwarte ,,Królewsko - Polskie Sądy".

Cwa uroczystość odbyła się w tym dniu w pałacu Rzeczypospolitej (Plac Krasińskich — obecnie gmach Sądu Najwyższego) pod przewodnictwem dyrektora departamentu Sprawiedliwości S. Bukowieckiego w obecności wice-dyrektora tegoż departamentu W. Makowskiego oraz w tym dniu mianowanych — prezesa Sądu Najwyższego S. Srzednickiego, prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie S. Staniszewskiego, prokuratora tegoż Sądu B. Sobolewskiego i przy udziale nowomianowanych prezesów, wice-prezesów, sędziów, prokuratorów i urzędników sądowych. Palestra była też licznie reprezentowana. Zebranie było niejawne. Dyrektor departamentu S. Bukowiecki (obecnie Prezes Prokuraturji Generalnej) wygłosił obszerne przemówienie, podkreślając olbrzymią doniosłość tej historycznej chwili od tego bowiem dnia Sądy już będą wyrokować w imieniu Korony Polskiej. P. Prezes Bukowiecki powiedział m. i. ,,Honor Sądu Polskiego winien być drogi wszystkim, tak wyższym jak i niższym urzędnikom, a każdy z nich może postępowaniem swoim albo do utrwalenia dobrej sławy polskiego Sądownictwa się przyczynić, albo też tę dobrą sławę na szwank narazić".

Po przemówieniu wicedyrektora W. Makowskiego wezwał p. S. Bukowiecki nowomianowanych sędziów i prokuratorów do złożenia uroczystego przyrzeczenia i ogłosił Sądy ,,Królewsko-Polskie" za otwarte.

Był to pierwszy zręb budowy państwowości polskiej i pierwszy zwiastun zmartwychwstania niepodległej naszej Ojczyzny.

W ciągu piętnastoletniego okresu czasu polskie Sądownictwo, z największem wytężeniem sił, ofiarnie w trudnych warunkach pracując, złożyło dowody, iż sławę polskiego sądownictwa na szwank nie naraziło, spełnia swoją misję chlubnie, utrwalając w narodzie polskim poczucie i zrozumienie wagi pierwszorzędnej i szczepiąc wiarę w sprawiedliwość polskiego Sądownictwa.

Rozbiory stworzyły różnorodne dla Polski prawodawstwa— rosyjskie, niemieckie, austrjackie i węgierskie, lecz z trudności wynikających z tej zagmatwanej rozbieżności praw Sądownictwo Polskie wybrneło zwycięsko, prawodawca zaś polski stworzył szereg zespalających dzielnice ogólno - państwowych ustaw. W tym kierunku polski prawodawca nieustannie i wytrwale kroczy, tworząc rodzime ustawy wywołujące wśród prawników Europy najwyższe uznanie.

* * *

W związku z piętnastoleciem Sądownictwa polskiego wypada nadmienić, że z liczby mianowanych w tym dniu 19 komorników sądowych przy sądzie Okręgowym w Warszawie (prowincjonalnych zamianowano nieco później) do czasu obecnego urzędują koledzy — Cz. Gutry, Z. Krotkie, J. Niedźwiecki (b. Prezes Zarządu Głównego), Jan Sankowski (obecny Prezes Zarządu Głównego), H. Siekierski i R. Zaremba.

Poniżej zamieszczony artykuł drukujemy jako dyskusyjny.
Redakcja.

Dwa systemy uposażenia komorników.

Z wywiadu, udzielonego przez p. wiceministra Sprawiedliwości Redakcji ,,Egzekucji Sądowej'', dowiedzieliśmy się, że obowiązujące obecnie na ziemiach polskich dwa systemy uposażenia komorników sądowych, jeden przyjęty na terenie b. zaboru rosyjskiego, a drugi pruskiego nie zadowalniają czynników miarodajnych, które zamierzają przy unifikacji tych systemów wprowadzić nowy, pośredni, bardziej właściwy.

Niewątpliwie obowiązujące systemy wynagrodzenia nie zupełnie również zadawalniają i najbardziej zainteresowanych w tej materji — komorników sądowych.

Dlatego też należy powitać zapowiedź wprowadzenia jednolitego systemu, bardziej odpowiadającego wymogom życia.

Sprawa uposażenia komornika sądowego ma nie tylko podkład czysto ekonomiczny, ale i moralny. W ciągu ostatnich lat na ziemiach b. Królestwa Kongresowego komornicy sądowi byli objektem stałych ataków niemal wyłącznie z powodu, rzekomo wysokich zarobków, rzekomego żerowania na kryzysie i t. p. Jakżeż często dało się słyszeć głosy, że komornicy pragnęliby aby kryzys przybierał groźniejsze jeszcze rozmiary, aby tylko zwiększała się ilość egzekucji.

Podobne ataki i głosy godziły w obywatelską godność komornika, poniżały jego w oczach społeczeństwa i były jednym z głównych powodów uprzedzenia ze strony najszerszych warstw. Nikt nie chciał jednak zrozumieć, że źródło tego leży nie w jakiejś zachłanności komornika lub jego obojętności na ciężką niedolę gnębionego kryzysem społeczeństwa, a w systemie uposażeniowym, przyjętym w stosunku do komorników, wbrew ich intencjom i życzeniom.

Komornicy sądowi, niejednokrotnie dawali wyraz swemu stanowisku w tej kwestji podkreślając, że życzeniem ich jest aby

byli traktowani nie jako ,,przedsiębiorcy", a jako urzędnicy wymiaru sprawiedliwości.

Jest to strona moralna zagadnienia uposażeniowego, która powinna stanowić kamień węgielny przy wprowadzaniu jednolitego systemu uposażeniowego dla komorników sądowych.

Pod względem ekonomicznym system przyjęty na terenie b. zaboru rosyjskiego, pomijając już wyłuszczone wyżej momenty moralne, nastręcza bardzo dużo objekcji i zastrzeżeń.

Tu taksa dla komorników jest jedynym regulatorem stosunków komornika z egzekwującym i Państwa do komornika.

Z opłat, otrzymanych na podstawie taksy, komornik musi utrzymywać swoją kancelarję, ponosić liczne koszta związane z wykonywaniem swoich czynności, utrzymywać siebie i rodzinę, myśleć o swoim i rodziny zabezpieczeniu na starość, lub na wypadek utraty zdolności do pracy, opłacać liczne i wysokie świadczenia podatkowe i socjalne za swoich pracowników.

Aby zaspokoić te wszystkie potrzeby obowiązujące taksa jest niewystarczającą, wiele czynności, dokonywanych przez komorników jest nią nie objętych, a do wielu muszą dopłacać.

System ten czyni z komorników sądowych ,,przedsiębiorców" i siłą rzeczy może wytworzyć opinję, że ci ludzie chcieliby dokonywania masowych egzekucji, aby tylko zwiększyć swoje wpływy i pokryć wszystkie wydatki.

System ten jednocześnie umożliwia władzom dowolne powiększanie rewirów egzekucyjnych kosztem istniejących, co oczywiście zawsze powoduje zmniejszenie się spraw i dochodów.

Wreszcie system ten nie stwarza dla komorników sądowych żadnych gwarancji co do jutra, gdyż stanowisko jego, aczkolwiek pod względem odpowiedzialności jest zrównane ze stanowiskiem urzędnika państwowego, to pod względem stosunku Państwa do niego bywa inaczej .

Komornik więc mając w wielu wypadkach bardzo ograniczone zarobki, nie będąc pewnym jutrzejszego dnia, nie mając żadnego zabezpieczenia, z drugiej zaś strony jest uważany za uprzywilejowanego, żerującego na nędzy kraju członka społeczeństwa.

Wytwarza to paradoksalną sytuację, która dla komornika — obywatela jest niezmiernie ciężką. System uposażenia komorników, przyjęty na ziemiach b. zaboru pruskiego jest zdaje się bardziej racjonalny, niż obowiązujący na ziemiach b. Królestwa Kongresowego. A pod względem moralnym jest od niego znacznie wyższy, gdyż wybitnie podkreśla stanowisko komornika, jako urzędnika wymiaru sprawiedliwości, a nie ,,przedsiębiorcy".

Przyjrzyjmy się więc bliżej temu systemowi.

Komornik sądowy w b. zaborze pruskim jest urzędnikiem wymiaru sprawiedliwości, pobierającym uposażenie ze Skarbu.

Wprawdzie i tam istnieje taksa dla komorników za dokonywane czynności egzekucyjne, ale charakter tej taksy jest odmienny. Taksa dla komorników przewiduje opłaty za czynności

egzekucyjne, które idą do kasy sądowej, czyli stanowią dochód Skarbu. Od wpłaconych zaś do kasy sądowej sum na podstawie księgi wpłat komornik potrąca po 26 — 31%, jako udział w deserwitach, a to stosownie do klasyfikacji miejscowości urzędowania. Jest to więc dodatek do stałego uposażenia za spełnianie tak ciężkich obowiązków, jakiemi są czynności komornika, jak również na pokrycie kosztów utrzymania kancelarji.

Pod względem zaś zabezpieczenia komornik sądowy, jako urzędnik ma prawa emerytalne.

Taksa, obowiązująca w b. zaborze pruskim, prawda, nastręcza dużo zastrzeżeń pod względem jej niedostateczności i w wielu wypadkach procent przypadający na rzecz komornika jest bardzo nikły, ale to jest inna już sprawa, która bezpośrednio uszczupla dochody Skarbu, a pośrednio tylko pomniejsza zarobki komorników.

Takie ujęcie kwestji uposażenia komorników sądowych w b. zaborze pruskim czyni z nich urzędników wymiaru sprawiedliwości zarówno pod względem formalnym, jak i faktycznym i, oczywiście, wysuwa ich na inne stanowisko wśród społeczeństwa, które inaczej, niż na ziemiach b. Królestwa Kongresowego ustosunkowuje się do nich.

Czynniki miarodajne czynią zastrzeżenia co do istniejących systemów uposażenia komorników.

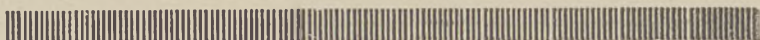
System na ziemiach b. Królestwa wywołuje zastrzeżenia z powodu wysokiej taksy, tu obowiązującej, charakteru komornika, jako „przedsiębiorcy". Natomiast system, przyjęty w b. zaborze pruskim z powodu nikłych dochodów skarbu i budżetowych obciążeń uposażeniem komorników.

Skoro jednak czynniki miarodajne są stanowczo przeciwne komornikowi, jako „przedsiębiorcy", opierającego się całkowicie na taksie, to siłą rzeczy muszą przyjąć system uposażenia stałego z dodatkiem, czyli udziałem komornika w deserwitach.

Można dyskutować na temat taksy, wysokości udziału w deserwitach, i t. p. ale to są już kwestje drugorzędne. Natomiast sprawą zasadniczą być musi takie uregulowanie podstawowego uposażenia komornika, jakie przyjęte jest w stosunku do innych urzędników wymiaru sprawiedliwości.

W wielkiej rodzinie sądownictwa polskiego komornik nie chce być „uprzywilejowanym", gdyż w istocie rzeczy „przywilej" ten nigdy nie istniał.

A. Sułkowski.

Ankieta w kwestji podatkowej.

W numerze 2-im „Egzekucji Sądowej" z lutego r. b. str. 9 jest rozpisana ankieta w kwestji podatkowej. Dotychczas nikt w tej materji głosu nie zabierał. Należałoby więc wnioskować, że w sprawie tej wszystko jest dobrze. Niestety, nie zawsze. Znane są wypadki, że i do komornika sądowego podjeżdżały furmanki z sekwestratorem w celu zabrania ruchomości na pokrycie podatku dochodowego, a przyczyną tego właśnie jest dotychczasowy sposób wymierzania podatku dochodowego od komorników sądowych. Dlatego też, obserwując poruszone zagadnienie i widząc, że nikt się tem nie interesuje postanowiłem jako widz, wskrzesić i wydobyć na światło dzienne sprawę poruszoną przez „Egzekucję Sądową" w numerze drugim.

Idąc po linji rozumowania autora artykułu ankiety, należy dojść do wniosku, iż żądaniem jego jest ustalenie stałej stopy procentowej dla wpływu brutto, która by stanowiła jednocześnie dochód netto. I słusznie. Jeżeli naprzykład przyjmiemy za założenie, że miesięczny wpływ brutto z taksy dla komornika wypadnie około 2000 złotych, to jeżeli określimy, że z tej kwoty 40% ma stanowić dla komornika dochód netto, wówczas ten dochód określi się kwotą 800 złotych i ta suma winna stanowić podstawę do wymiaru podatku dochodowego.

Dotychczas w ten sam mniej więcej sposób był obliczany dochód komorników, jednak nie było stałej skali procentowej, którąby określała ściśle sposób obliczania dochodu netto. W praktyce natomiast, zarówno płatnik, jak i właściwy urząd skarbowy dowolnie tę sprawę regulowały.

Coprawda w większości wypadków nie powstawały z tego powodu żadne konflikty, zdarzało się jednak niejednokrotnie, iż właściwa władza wymierzająca, nie dając wiary zeznaniu płatnika, wymierzała mu podatek dochodowy według swego uznania, bez oparcia się o żaden przepis prawny. Aczkolwiek władze skarbowe mają ustawowe uprawnienie do oceny dochodu płatnika, a zwłaszcza podatku dochodowego, jako wybitnie indywidualnego, na podstawie swobodnego uznania, lecz stosowanie tej zasady może mieć

miejsce li tylko w tych wypadkach, kiedy dochód płatnika staje się nieuchwytnym; ta jednak okoliczność nie ma miejsca przy wymiarze podatku dochodowego dla komornika sądowego.

Podstawą wysokości dochodu komornika jest urzędowa księga pieniężna i jej każdy dać wiarę musi, a w szczególności urząd.

Zdarzały się coprawda sporadyczne wypadki, iż poddawano w wątpliwość w pewnych urzędach prawidłowość danych zawartych w księdze pieniężnej, lecz z tego powodu powstały wysoce niemiłe konsekwencje dla obu stron. Wystarczy tylko przytoczyć wypadek, jaki miał miejsce w okręgu pińskim w stosunku do tamtejszego notarjusza.

Dla uniknięcia więc wszelkich możliwych a jednocześnie tak wysoce niepotrzebnych w stosunkach życiowych, a w szczególności w prowincjonalnych, zatargów pomiędzy urzędami, nawet zatargów o charakterze ekonomicznym, trzeba przyznać słuszność autorowi ankiety, że wysunął na widownię nowy sposób obliczania dochodów netto dla komorników sądowych, sposób który winien być usankcjonowany przez ustawę, a wówczas przyczyni się bardzo do podniesienia etyki podatkowej, spowoduje uniknięcie zatargów pomiędzy płatnikami a władzą wymierzającą, a następnie uchroni płatników przed niedopuszczalną wprost egzekucją w stosunku do urzędników wymiaru sprawiedliwości, wykonywujących egzekucję w imieniu Państwa.

Mam wrażenie, że ogół komorników sądowych, zainteresuje się obecnie więcej zagadnieniem poruszonem w ankiecie i ze swej strony nadeśle możliwie jaknajwięcej swych uwag pod adresem redakcji ,,Egzekucji Sądowej".

Nemo.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego

Rozalji S. przeciwko Szmulowi i Małce-Hudesie małż. A. i innym o 28.000 zł.

Sąd Najwyższy rozpoznawał skargę kasacyjną adwokata Jakóba Goldberga, pełnomocnika Rozalji S., na wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie w sprawie przeciwko Szmulowi i Małce-Hudesie małż. A. oraz innym o 28.000 zł.

Po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego-referenta i wniosków Prokuratora,

z w a ż y w s z y:

że Sąd Apelacyjny po przerachowaniu na złote sumy 30.000 rb., pożyczonej na mocy aktu z 1914 r. od powódki przez Josefa B. i zabezpieczonej na hipotece należącej do niego nieruchomości w Lublinie, która następnie za aktem z 1916 r. została przez niego sprzedana małż. A., zasądził na rzecz powódki 28.000 zł. z 8 proc. od dnia 15 września 1925 r. od B. i małż. A. niepodzielnie z powyższej nieruchomości oraz od samego B. osobiście; przytem oddalił Sąd Apelacyjny żądanie powódki zasądzenia odsetek od sumy 28.000 zł. osobiście od A., zaznaczając, że małżonkowie A. odpowiadaliby osobiście za procenty w tym tylko przypadku, gdyby zostało stwierdzone, iż przejęty przez nich dług hipoteczny mieści się korzystnie w szacunku nabytego od B. majątku, tej zaś okoliczności powódka nie udowodniła;

że w skardze kasacyjnej pełnomocnik powódki domaga się uchylenia wyroku Sądu Apelacyjnego w punkcie odmowy zasądzenia odsetek od pozwanych małżonków A. osobiście, jako nieprawidłowego i niezgodnego z prawem;

że zarzut skargi kasacyjnej, dotyczący obrazy przez Sąd Apelacyjny art. 68 U. H., winien być uznany za słuszny, gdyż jak to już trafnie wyjaśnił IX Departament Senatu w wyroku Nr. 10 za r. 1844 (og. zbioru Nr. 61), przepis ust. 2 pomienionego art. 68, mówiący o odpowiedzialności nabywcy nieruchomości za przejęty dług hipoteczny z tej tylko nieruchomości, nie do-

tyczy odsetek, należących się za czas użytkowania jego z majątku nabytego, które nie są długiem przejętym, lecz długiem nowym, powstałym już w epoce własności nabywcy; odpowiedzialność osobista nabywcy za te odsetki, jak to wyjaśnił również i Sąd Najwyższy w orzeczeniu Nr. 83/30 r., wypływa z samego faktu pobierania przez nabywcę przychodów z nieruchomości, dochody bowiem z nieruchomości z natury swej są przedewszystkiem przeznaczone na zaspokojenie odsetek od ciążącego na tej nieruchomości długu, ten więc, kto pobiera dochody z nieruchomości, ponosi i odpowiedniość osobistą za odsetki; natomiast ograniczenie tej odpowiedzialności osobistej do przypadków, gdy kapitał, od którego biegną odsetki, mieści się korzystnie w szacunku nieruchomości, nie znajduje żadnego oparcia w sprawie i pod tym względem cytowany wyrok IX Departamentu Senatu, uzależniający odpowiedzialność osobistą nabywcy od powyższej okoliczności, nie może być uznany za trafny; wprowadzenie takiego ograniczenia pozbawiłoby w znacznym stopniu przyjętą wyżej zasadę osobistej odpowiedzialności nabywcy praktycznego znaczenia, gdyż dla stwierdzenia, czy dany kapitał hipotekowy mieści się w szacunku nieruchomości, nie może być miarodajny ani ustanowiony przez strony w akcie pożyczki umowy szacunek, który określa tylko, od jakiej sumy ma się w razie egzekucji rozpocząć licytacja nieruchomości, ani wartość handlowa tej nieruchomości, jako zmienna i niepewna, i dopiero subhastacja nieruchomości daje możność ustalenia powyższej okoliczności stosownie do tego, czy utrzyma się kapitał w klasyfikacji, czy też nie (por. wyżej powołany wyrok IX Dep. Sen.); w tych więc przypadkach, gdy, jak w danej sprawie, zachodzi potrzeba określenia w samym wyroku Sądu, zasądzającym należność hipoteczną, charakteru odpowiedzialności dłużnika rzeczowego za odsetki z czasu użytkowania przez niego nieruchomości, uzależnienie tej odpowiedzialności od wykazania przez wierzyciela, iż kapitał mieści się w szacunku nieruchomości, wykluczyłoby wogóle odpowiedzialność osobistą dłużnika za powyższe odsetki;

z tych zasad S ą d N a j w y ż s z y wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 31 października — 14 listopada 1930 r. w części, dotyczącej odmowy zasądzenia osobiście od pozwanych małżonków A. odsetek, z powodu obrazy art. 68 Ust. Hip. u c h y l a i sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpatrzenia w uchylonej części w innym składzie Sędziów p r z e k a z u j e.

W sprawie Skarbu Państwa z Teodozym i Adamem K. o 5.200 zł. 50 groszy.

Sąd Najwyższy rozpoznawał skargę kasacyjną Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, działającej w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, na wyrok Sądu Apelacyjnego w Wilnie w sprawie z Teodozym i Adamem K. o 5.200 zł. 50 gr.

Po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego-referenta, głosu przedstawiciela Prokuratorji Generalnej oraz wniosków Prokuratora,

zważywszy:

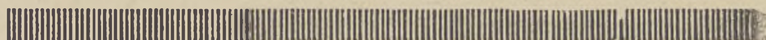
1) że Sąd Apelacyjny zaskarżonym wyrokiem zatwierdził wyrok Sądu Okręgowego, zasądzający od Skarbu Państwa na rzecz Teodozego i Adama K. sumę 5.200 zł. z procentami tytułem odszkodowania za wyegzekwowane od dłużnika Teodozego i Adama K.—G-ego na mocy 2 tytułów wykonawczych i przywłaszczone przez b. komornika sądowego w Pińsku Józefa H. sumy, w kasacji zaś Prokuratorja Generalna wnosi o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego;

że kwestja odpowiedzialności Skarbu Państwa za roztrwonione przez komornika sądowego sumy rozstrzygnięta już została przez Sąd Najwyższy (Zb. Orz. 1930 Nr. 236) w sensie twierdzącym z uwagi, iż przechowywanie przez komornika sądowego wyegzekwowanych od dłużnika sum nie wynika z czynności, będącej przejawem władzy; aczkolwiek orzeczenie powyższe zapadło w sprawie na tle Kodeksu Cywilnego Napoleona, okoliczność ta nie zmienia postaci rzeczy, obowiązujący bowiem w województwach wschodnich tom X cz. 1 Zw. Pr. zawiera przepisy art. 684, 687, analogiczne z art. 1382 i 1384 K. C.; powołany art. 687 zaczerpnięty był z Kodeksu Cywilnego, jak dowodnie świadczy pierwotny tekst, w którym w nawiasie był przytoczony termin francuski ,,commettants", z tą różnicą, iż w myśl art. 687 dopuszczalny jest dowód na obalenie domniemania winy przełożonego lub zarządcy; w danym przypadku to uzupełnienie nie może jednak wyłączyć odpowiedzialności Skarbu Państwa, ponieważ przy oględniejszym wyborze komorników roztrwonienie wyegzekwowanych sum nie mogłoby się wydarzyć, jest to przeto możność zapobieżenia szkodzie; skoro zaś poza sporem była okoliczność, iż b. komornik H. dopuścił się roztrwonienia sum, które, jak ustalone zostało, były przez niego wyegzekwowane, Skarb Państwa nie może być zwolniony od odpowiedzialności w myśl zasady, wyłuszczonej w art. 687 t. X cz. 1;

3) że pozostałe zarzuty są niesłuszne; zarzut obrazy art. 22 dekretu z dnia 22 lutego 1918 (Dz. Pr. poz. 10) przez odrzucenie powołania się Prokuratorji Generalnej na subsydjarną odpowiedzialność Skarbu Państwa, a zatem — przedwczesność powództwa, upada, nie zostało bowiem ustalone, by z kaucji b. komornika H. mogła być zaspokojona strata powodów, zaś zarzut ostatni — rzekomej obrazy art. 954 U. P. C. nie może być uwzględniony; przepis ten i powoływane w kasacji orzeczenia Sądu Najwyższego żadnego zastosowania do przypadku mieć nie mogą, jak bowiem

słusznie zaznaczył Sąd Apelacyjny, przedmiotem sprawy jest odszkodowanie powodów wskutek niemożności powtórnego ściągnięcia od dłużnika wyegzekwowanej już od niego sumy, nie zaś spór o własność tej sumy;

z tych zasad Sąd Najwyższy skargę kasacyjną oddala.

Nowe ustawy i rozporządzenia.

Dziennik Ustaw z dn. 26 sierpnia Nr. 72 przynosi następujące rozporządzenia:

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych dla spraw kredytowych małej własności rolnej.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich parcelowanych w celu spłaty uciążliwych zobowiązań.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 sierpnia 1932 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie określenia instytucyj, powołanych do udzielania opinji przy stosowaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych dla spraw kredytowych małej własności rolnej.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 sierpnia 1932 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie określenia instytucyj, powołanych do współdziałania przy stosowaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie.

Rozporządzenie Ministra Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 24 sierpnia 1932 r. w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie powołania delegatów do spraw finansowo-rolnych.

D. U. R. P. z dn. 27 sierpnia w N. 73 przynosi:

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie upoważnienia władzy mianującej do przenoszenia sędziów w stan spoczynku i na inne miejsce służbowe.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Ar.t 1. W wykonaniu: a) prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) ze zmianami, wprowadzonemi ustawą z dnia 4 marca 1929 r. (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 5, poz. 43), rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 626) oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 661); b) kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 313) i przepisów wprowadzających ten kodeks z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 314) ze zmianami wprowadzonemi ustawą z dnia 21 stycznia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 60) oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 662); c) kodeksu postępowania cywilnego z dnia 29 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 651) i przepisów wprowadzających ten kodeks z dnia 29 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 652); d) kodeksu karnego z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 571), prawa o wykroczeniach z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 572) oraz przepisów wprowadzających kodeks karny i prawo o wykroczeniach z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 573) — władza mianująca może w czasie od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia do dnia 31 października 1932 r. przenosić sędziów bez ich zgody do innego równorzędnego sądu lub w stan spoczynku. Prezesów oraz wiceprezesów sądów można w tym czasie również mianować bez ich zgody sędziami w tychże sądach oraz w sądach równorzędnych lub wyższych, przyczem otrzymują oni w tym przypadku tylko uposażenie, związane z nowem stanowiskiem.

Art. 2. W ciągu okresu, przewidzianego w art. 1, przepisy art. 91 — 96 prawa o ustroju sądów powszechnych o przedstawieniu przez kolegja administracyjne kandydatów na stanowiska sędziowskie nie mają zastosowania.

Art. 3. Sędziowie, którzy nie nabyli praw emerytalnych, otrzymują w przypadku przeniesienia w stan spoczynku na zasadzie art. 1, jednorazową odprawę w wysokości sześciomiesięcznego uposażenia ostatnio pobieranego w służbie czynnej, jeżeli pozostawali przynajmniej pięć lat w służbie państwowej polskiej, jeżeli zaś pozostawali w tej służbie krócej — w wysokości trzymiesięcznego uposażenia. Art. 44 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r.

o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 6, poz. 46) w brzmieniu art. 1 punkt e) ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 178) nie ma tu zastosowania.

Art. 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Nowelizacja ustawy o rejestrowym zastawie rolniczym.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o rejestrowym zastawie rolniczym.

1) Art. 3 otrzymuje brzmienie następujące:

,,Zastawiać można jedynie na rzecz państwowych instytucyj kredytowych oraz innych instytucyj, które oznaczy Minister Skarbu";

2) w art. 6 wprowadza się nowy czwarty ustęp w brzmieniu następującem:

,,Sąd winien niezwłocznie powiadomić o treści wpisu prawa zastawu do rejestru zastawowego właściwych dla miejsca, w którem znajduje się przedmiot zastawu: komornika, powiatową władzę administracji ogólnej oraz urząd skarbowy";

3) w art. 8 w ust. 2 wyrazy: ,,na jego żądanie" zastępuje się wyrazami: ,,lub osobę przez niego upoważnioną oraz władzę administracyjną";

4) art. 10 otrzymuje brzmienie następujące:

,,Przedmiot zastawu nie podlega zajęciu egzekucyjnemu (aresztowi, sekwestrowi) i nie może być wciągnięty do masy upadłościowej jego właściciela dla zaspokojenia wierzytelności zarówno prywatnych, jak Skarbu Państwa lub komunalnych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku gruntowego, majątkowego i przemysłowego, dopóki wierzytelność pod zastaw ten udzielona nie zostanie spłacona. Zastawnik ma prawo przyjęte pod zastaw przedmioty realizować dla zaspokojenia swych wierzytelności pod ich zastaw udzielonych bądź na giełdzie, o ile są przedmiotem tranzakcyj giełdowych, bądź w drodze licytacji publicznej.

W razie skierowania egzekucji z wierzytelności Skarbu Państwa, wymienionych w ust. 1, do przedmiotu zastawu, urząd skarbowy, który przeprowadza egzekucję, obowiązany jest przesłać bezzwłocznie zawiadomienie o egzekucji zastawnikowi.";

5) w art. 12 ust. 1 i 3 oraz w art. 13 ust. 2 wyrazy: ,,art. 2" zastępuje się wyrazami: ,,art. 3";

6) w art. 15 ust. 1 wyrazy: „lat 3" zastępuje się wyrazami: „18 miesięcy", w ust. 2 tegoż artykułu skreśla się użyty dwukrotnie wyraz: „administracyjnej";

7) w art. 17 po wyrazie „wymagalna" stawia się kropkę, dalsze zaś wyrazy tego artykułu skreśla się;

8) art. 18 otrzymuje brzmienie następujące:

„W razie bezprawnego usunięcia przedmiotu zastawu z miejsca ujawnionego w rejestrze zastawowym, wierzytelność, zabezpieczona prawem zastawu, staje się natychmiast wymagalna";

9) art. 19 otrzymuje brzmienie następujące:

„W razie zupełnego zniszczenia lub istotnego uszkodzenia przedmiotu zastawu wierzytelność, zabezpieczona prawem zastawu, staje się natychmiast wymagalna:";

10) art. 21 otrzymuje brzmienie następujące:

„Kto umyślnie

a) zniszczy albo bezprawnie usunie lub dopuści do usunięcia przedmiotu zastawu,

b) zastawi rzecz nie będącą jego własnością, podlega, jeśli za czyn ten nie grozi kara surowsza karze więzienia od 6 miesięcy do 2 lat i grzywny do 10.000 zł.

Dziennik Ustaw z dn. 26 sierpnia Nr. 72 przynosi następujące rozporządzenia:

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych dla spraw kredytowych małej własności rolnej.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich parcelowanych w celu spłaty uciążliwych zobowiązań.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 sierpnia 1932 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie określenia instytucyj, powołanych do udzielenia opinji przy stosowaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych dla spraw kredytowych małej własności rolnej.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 sierpnia 1932 r. w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie określenia instytucyj, powołanych do współdziałania przy stosowaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie.

Rozporządzenie Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 24 sierpnia 1932 r. w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie powołania delegatów do spraw finansowo-rolnych.

Poradnik zawodowy.

p. M. R.

W okręgach sądowych Apelacji Toruńskiej, Poznańskiej i Katowickiej, zgodnie z rozporządzeniem zamieszczonym w D. U. R. P. N. 15/32 termin oszacowania nieruchomości ustala sąd, a oszacowanie protokólarne przeprowadza komornik wspólnie z biegłym, którego komornik zawiadamia i zobowiązuje do przybycia. Koszty oszacowania wypłaca sąd z zaliczki.

p. Br. K.

Zgłoszenie sporu co do wysokości szacunku w myśl art. 1001 U. P. C. musi nastąpić podczas opisu, i wszelkie wnioski o dokonanie szacunku po dokonanym już opisie, jak również powtórny szacunek, a to tembardziej po odbytej już licytacji — są sprzeczne z ustawą. W razie żądania jednej ze stron o wezwanie biegłego, oszacowanie może być odłożone na późniejszy termin, gdyby sprowadzenie biegłego napotykało na trudności.

p. S. Sz.

Oszacowanie dokonane przed wejściem ustawy z dn. 25 lutego r. b. jest prawomocne i drugie dokonane być nie może. Oszacowane ruchomości mogą być sprzedane w drugim terminie za cenę nie niżej połowy szacunku.

p. H. M.

Egzekwujący pod koniec opisu winien złożyć komornikowi oświadczenie na piśmie, na ile ocenia zajęte nieruchomości (art. 1117). Oświadczenie to komornik przedstawia właścicielowi zajętej nieruchomości, o ile ów jest obecny, który w przeciągu siedmiu dni, licząc od okazania mu powyższej deklaracji, złożyć może komornikowi szczegółowe obliczenie wartości, ustalone na podstawie przeciętnej wysokości czystego dochodu rocznego z ostatniego pięciolecia, bądź z krótszego czasokresu, jeśli ją dłużnik kró-

cej posiadał. Za czysty dochód z nieruchomości uważa się resztę, pozostałą po odjęciu od ogólnego dochodu wydatków, związanych z zarządem i utrzymaniem nieruchomości, oraz ciążących na nieruchomości podatków i ciężarów. Wraz z obliczeniem dłużnik winien przedstawić dowody, stwierdzające jego prawdziwość; jako dowody pisemne, jak rachunki, kontrakty, a nawet wiarygodnie prowadzone księgi przychodu i rozchodu. W ciągu dalszego tygodnia od chwili złożenia obliczenia przez dłużnika egzekwujący zbadać może wszystkie dane, przedstawione przez dłużnika i obliczenie ostatniego bądź przyjąć, bądź odrzucić. Jeśli między egzekwującym i dłużnikiem nastąpi w tej drodze porozumienie, wówczas pisemne oświadczenie ich, ustalające wartość nieruchomości, pozostaje u komornika, gdzie je przeglądać mogą wierzyciele hipoteczni (art. 1563); w ciągu powyższego okresu czasu wierzyciele ci mogą oświadczyć, iż się nie zgadzają na ustalony szacunek, i prosić o ustalenie wartości zajętej nieruchomości przez biegłych. Prawa te przysługują wyłącznie wierzycielom, których należności zabezpieczone są hipotecznie na zajętej nieruchomości, a zatem i postępowanie powyższe dotyczy jedynie nieruchomości o urządzonej hipotece; w pozostałych wypadkach szacunek, ustalony w drodze porozumienia się egzekwującego i dłużnika, jest ostateczny.

p. Fr. G-k.

Można pobierać wynagrodzenie tylko za stracony czas.

p. J. Grz.

Na żądanie wierzyciela należy wyznaczyć licytację. Dłużnik jednak będzie mógł uzyskać wyłączenie.

Błędne informacje o instrukcji komorników sądowych.

W czasopiśmie „Notarjat - Hipoteka" (Nr. 24) znajdujemy wzmiankę p. t. „Błędne instrukcje komorników sądowych" w której czytamy, iż „do Kancelarji notarjalnych zgłaszają się wierzyciele tytułów wykonawczych z żądaniem wskazania im tytułów nabycia nieruchomości przez dłużników, oświadczając zgodnie, że czynią to według instrukcji komornika sądowego, wykonywującego wyrok".

Oczywiście kancelarje notarjalne informacji takich odmawiają, zasłaniając się art. 23, 122 i 123 ust. not., ponieważ jednak żądanie wyszło od „sędziego" (komornika), w umyśle egzekwującego, prostaczka zwłaszcza, powstać może wątpliwość, po czyjej stronie racja: komornika czy rejenta. Żadnemu z nich nie chciałby uchybić, choć cisną się na usta słowa.... podziękowania za „bałamuctwo" i niepotrzebne drogi.

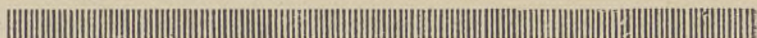
Istnieje jednak art. 1111 u. p. c., wyraźnie wskazujący, że wszelkie dokumenty (akty) przedstawić do opisu majątku nieruchomego obowiązany jest dłużnik, to jest osoba, mająca dostęp do aktów notarjalnych, jako biorąca w nich udział. Czyżby artykuł ten mógł być rozumiany i odwrotnie i stąd błędne informacje wykonawców wyroków sądowych? Może tu wina tylko indywidualnej interpretacji, zależnej od stopnia opanowania przedmiotu?

Niema miejsca na różne tłómaczenia przez wykonawców wyroków sądowych jednego i tego samego wyraźnego przepisu ustawy, wywołujące niezadowolenie i wątpliwości u osób interesowanych!"

Należy żałować, że autor tej mętnej notatki zamiast należytego „opanowania przedmiotu" czyni wypad na komorników sądowych z powodu nieistniejących błędnych instrukcji.

Jak nam wiadomo do komorników sądowych często zgłaszają się wierzyciele z tytułem wykonawczym chcąc zabezpieczyć swoją należność na hipotece. W tym wypadku kierowani są do właściwego Wydziału hipotecznego. Najwidoczniej „egzekwujący prostaczek" słabo odróżnia kancelarję notarjalną od hipotecznej i zachodzi do rejenta. Jest to więc błąd „prostaczka", a nie błędne instrukcje komornika.

Przy dobrych chęciach autor wzmianki mógłby to łatwo stwierdzić, a wówczas nie ośmieszałby siebie pouczaniem wykonawców wyroków sądowych.

Nadzór sądowy w rolnictwie.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie (D. U. R. P. Nr. 72/32).

Postępowanie wstępne.

Art. 1. Za gospodarstwa rolne rozporządzenie niniejsze uważa gospodarstwa rolne, leśne, ogrodowe, hodowlane i rybne oraz zakłady i warsztaty przemysłowe, związane bezpośrednio z gospodarstwem rolnem, za gospodarzy zaś rolnych — właścicieli i użytkowników jak również dzierżawców takich gospodarstw.

Gospodarze rolni, wpisani do rejestru handlowego z tytułu posiadanych przez siebie przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych, nie podlegają przepisom rozporządzenia niniejszego.

Rozdział I.

Odroczenie wypłat.

Art. 2. Odroczenie wypłat może być udzielone gospodarzowi rolnemu, posiadającemu dostateczny majątek do zupełnego zaspokojenia wszystkich swoich wierzycieli, a który wskutek wyjątkowych i niezależnych od siebie okoliczności zaprzestał czasowo wypłat lub przewiduje w najbliższej przyszłości konieczność czasowego ich zaprzestania.

Za okoliczności takie należy przedewszystkiem uważać trudności płatnicze, wynikające z ogólnego ciężkiego położenia gospodarczego w rolnictwie.

Art. 3. Wniosek o odroczenie wypłat może zgłosić bądź dłużnik bądź wierzyciel, który wykaże swój interes prawny w dalszem prowadzeniu gospodarstwa rolnego przez dłużnika.

Art. 4. Odroczenia wypłat udziela ten sąd okręgowy lub grodzki, przy którym nieruchomość wchodząca w skład gospodar-

stwa rolnego ma urządzoną hipotekę; gdy nieruchomość ta nie ma urządzonej hipoteki, właściwym jest sąd grodzki, w którego okręgu ta nieruchomość jest położona.

Gdy kilka sądów jest właściwych, właściwym jest ten sąd, który pierwszy wszczął postępowanie.

Art. 5. Gdy już po wszczęciu postępowania okaże się, że w interesie gospodarstwa rolnego leży prowadzenie postępowania przez inny sąd właściwy, sąd, który dotychczas postępowanie prowadził, może dalsze postępowanie przekazać drugiemu sądowi właściwemu, zwłaszcza temu, w którego okręgu znajduje się siedziba właściciela lub głównego zarządu.

Art. 6. W postępowaniu przed sądami okręgowemi orzeka jeden sędzia.

Art. 7. Do wniosku, w którym należy uzasadnić żądanie odroczenia wypłat, winny być dołączone:

1) dokumenty, stwierdzające prawo własności bądź użytkowania lub dzierżawy gospodarstwa rolnego oraz stan obciążenia tych praw;

2) bilans, o ile dłużnik prowadzi prawidłową księgowość, a zamknięcia dochodów i wydatków gospodarstwa rolnego w ostatnim roku gospodarczym, o ile dłużnik prowadzi podręczne księgi lub zapiski gospodarcze;

3) dokładny wykaz wszelkich źródeł dochodów i całego majątku, posiadanego i użytkowanego przez dłużnika;

4) spis wierzytelności z podaniem imion, nazwisk (lub firmy) i adresów dłużników z wymienieniem sum należnych, terminów ich płatności i stopy odsetek, wraz z wyjaśnieniem, czy i z jakich powodów poszczególne wierzytelności są ściągalne lub nieściągalne. Wierzytelności, zabezpieczone zastawem, hipoteką lub zastawniczem opisaniem, winny być wyszczególnione oddzielnie z dokładnem oznaczeniem przedmiotu, obciążonego zastawem lub hipoteką;

5) spis długów ze wskazaniem imion, nazwisk (lub firmy) i adresów wierzycieli i zachodzących między nimi a dłużnikiem stosunków pokrewieństwa lub powinowactwa z przytoczeniem sum dłużnych, terminów ich płatności i stopy odsetek. Długi, zabezpieczone zastawem (zastawniczem opisaniem) lub hipoteką, winny być wyszczególnione oddzielnie z dokładnem oznaczeniem przedmiotu obciążonego zastawem (zastawniczo opisanego) lub hipoteką i daty, od której się liczy pierwszeństwo ich zabezpieczenia;

6) wykaz uzyskanych lub udzielonych poręczeń solidarnych lub niesolidarnych ze wskazaniem wysokości długów poręczonych i stosunków pokrewieństwa lub powinowactwa do osób, które udzieliły poręczeń lub je uzyskały;

7) wykaz niewykonanych a wykonalnych wyroków zapadłych przeciwko dłużnikowi;

8) ogólny plan uzdrowienia gospodarstwa rolnego;

9) oświadczenie dłużnika, że dane wymienione w pkt. 2 — 7 są rzetelne.

Art. 8. Jeżeli obszar gospodarstwa rolnego nie przekracza 50 ha, wówczas może być przyjęty wniosek o odroczenie wypłat do protokółu. Dłużnik w takim razie jest obowiązany podać protokólarnie wszystkie dane i załączniki z poprzedniego artykułu, co również może nastąpić przez wypełnienie odpowiedniego formularza.

Art. 9. Jeżeli wniosek zgłasza wierzyciel, wówczas załączniki i dane z art. 7 i 8, których wierzyciel dostarczyć nie może, dostarczać winien na wezwanie sądu dłużnik.

Art. 10. Sąd po otrzymaniu podania, podlegającego w myśl art. 100 rozpoznaniu, wyznaczy niezwłocznie termin najdalej miesięczny do rozpoznania sprawy i na termin ten wezwie wnioskodawcę i dłużnika. W razie niestawiennictwa wnioskodawcy osobiście lub przez pełnomocnika, postępowanie będzie umorzone, chyba że wnioskodawca usprawiedliwi swoje niestawiennictwo.

Dłużnik, który nie jest wnioskodawcą, ma prawo zażądać rozpoznania sprawy także w nieobecności wierzyciela, który złożył wniosek.

Art. 11. O wyznaczeniu terminu winno nastąpić ogłoszenie co najmniej na tydzień przed terminem w sądzie i urzędzie gminnym według położenia nieruchomości, a gdy obszar gospodarstwa rolnego przenosi 50 ha, także w „Monitorze Polskim", i w innem czasopiśmie według uznania sądu.

W ogłoszeniu będzie zaznaczone, że wierzyciele mogą przybyć osobiście na rozprawę celem udzielenia sądowi wyjaśnień lub przysłać zastępcę prawnego.

Art. 12. O ile okoliczności, przytoczone w wniosku o odroczenie wypłat dostatecznie uzasadniają jego słuszność, sąd może wniosek ten zabezpieczyć aż do ostatecznego jego załatwienia postanowieniem, zarządzającem wstrzymanie wyznaczonej już sprzedaży ruchomości i nieruchomości dłużnika, jak również postanowieniem, zakazującem zbywania i obciążania nieruchomości i praw hipotecznych dłużnika.

Decyzja ta nie może dotyczyć należności do których odroczenie wypłat się nie odnosi w myśl art. 17.

O postanowieniu, o ile dotyczy nieruchomości i praw hipotecznych, należy uczynić wzmiankę w księdze hipotecznej (gruntowej).

Art. 13. Sąd, gdy uzna tego potrzebę, może przed rozprawą zasięgnąć opinji o stanie gospodarczym dłużnika w związku ze złożonemi wyjaśnieniami i dokumentami, o wartości gospodarstwa rolnego i możliwości uzdrowienia go na podstawie przedstawionego planu. Opinji w takim razie sąd zażąda od izby rolniczej lub organizacyj rolniczych albo innych odpowiednich organizacyj, a gdy idzie o gospodarstwa rolne o obszarze przenoszącym 50 ha

albo gdy opinji wskazanych instytucyj uzyskać nie można, — od jednego lub kilku biegłych.

Określenie wartości gospodarstwa rolnego powinno zawierać:

a) oznaczenie i adres osoby, w której posiadaniu znajduje się nieruchomość;

b) wysokość czynszu dzierżawnego i czas trwania dzierżawy, jeżeli gospodarstwo rolne jest wydzierżawione, i wysokość czynszu najmu (komornego), jeżeli niektóre budynki w gospodarstwie rolnem są oddalone lub wzięte w najem;

c) obszar i wartość ziemi według cen przeciętnych, otrzymywanych w danej okolicy za grunty równej lub podobnej jakości bez budynków, zasiewów, urządzeń i inwentarzy;

d) wartość użytkową budynków, inwentarzy martwych i urządzeń rolnych (meljoracyj i t. p.);

e) wartość zasiewów;

f) wartość inwentarzy żywych;

g) prawa i ciężary przywiązane do gospodarstwa;

h) inne dla gospodarstwa rolnego istotne szczegóły.

Dłużnik obowiązany jest osobie, wyznaczonej przez instytucje, wymienione w ustępie pierwszym, oraz biegłym okazać księgi, rachunki, korespondencję gospodarczą i wszystko to, co stwierdza jego stan gospodarczy, pod rygorem umorzenia postępowania.

Opinję należy złożyć na piśmie.

Art. 14. W terminie wyznaczonym sąd na niejawnem posiedzeniu wysłucha wnioskodawcę, dłużnika, gdy nie jest wnioskodawcą, biegłych i przedstawicieli instytucyj opinjujących oraz dopuści do wyjaśnień wierzycieli, którzy wniosku nie zgłosili, o ile się stawili na skutek ogłoszeń.

Art. 15. Sąd po zamknięciu rozprawy orzeka o wniosku wyrokiem, używając swej władzy z wielką oględnością.

Art. 16. Sąd zezwoli na odroczenie wypłat, gdy, uwzględniając według swobodnej oceny wszelkie okoliczności sprawy, nabierze przekonania, że przez odroczenie wypłat wierzyciele nie będą narażeni na niewspółmierną szkodę. W przeciwnym razie odroczenie wypłat nie będzie udzielone.

Odroczenie wypłat nie będzie udzielone także w następujących przypadkach:

1) jeżeli niewypłacalność jest wynikiem takich czynów dłużnika, które posiadałyby znamiona czynu karalnego;

2) jeżeli sąd, uwzględniając wszelkie okoliczności sprawy, nabierze przekonania, że mimo zastosowania niniejszego rozporządzenia utrzymanie gospodarstwa rolnego w rękach dłużnika, chociażby częściowe, jest niemożliwe z powodu niedostatecznego majątku lub zbyt wielkiego zadłużenia;

3) jeżeli bez uszczerbku dla gospodarstwa i bez odroczenia wypłat dłużnik może zaspokoić wszystkie swoje długi;

4) jeżeli z innych przyczyn (lekkomyślne zaciągnięcie dłu-

gów, rozrzutny tryb życia i t. d.) wniosek o odroczenie wypłat nie zasługuje na uwzględnienie.

Art. 17. Odroczenie wypłat nie rozciąga się:

1) na należności z zobowiązań, zaciągniętych po wyrzeczeniu odroczenia wypłat;

2) na koszty postępowania zapobiegawczego;

3) na podatki i opłaty państwowe (nie wyłączając opłat sądowych) i komunalne;

4) na należności z tytułu umowy najmu pracy;

5) na bieżące opłaty za ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia od ognia w zakładach publicznych;

6) na alimenty wszelkiego rodzaju, nie wyłączając wymów i wymiarów;

7) na należności, zabezpieczone umownym zastawem ruchomym, a w szczególności rejestrowym zastawem rolniczym i drzewnym;

8) na należne raty z pożyczek długoterminowych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego, zabezpieczone na nieruchomości, oraz na zabezpieczone na nieruchomości należności banków z tytułu udzielonych przez nie: a. zaliczek na pożyczki długoterminowe amortyzacyjne, b. kredytów na parcelację, c. kredytów z lokat osób trzecich, których spłatę bank wobec tych osób gwarantował, oraz d. gwarancyj;

9) na bieżące odsetki w wysokości nieprzekraczającej każdorazowej stopy dyskontowej Banku Polskiego — od innych należności, zabezpieczonych na nieruchomości, z wyjątkiem odsetek od należności z pożyczek, które w ostatnich dwunastu miesiącach przed złożeniem wniosku o odroczenie wypłat zostały na podstawie wyroków sądowych zabezpieczone na nieruchomości;

10) na powstałe po dniu 1 grudnia 1931 r. należności za towary służące do celów gospodarstwa rolnego;

11) na bieżące należności czynszu dzierżawnego, o ile z odroczenia korzysta dzierżawca gospodarstwa rolnego;

12) na przedmioty lub tytuły, względem których służy prawo wyłączenia w razie upadłości.

Władze i instytucje uprawnione do pobierania należności, wymienionych w pkt. 3), 5) i 8), winny zawiadomić sąd o ulgach, które zostały przyznane lub mogą być przyznane dłużnikowi.

Art. 18. W razie uwzględnienia wniosku (art. 16) sąd udzieli odroczenia wypłat na jednoroczny okres gospodarczy, określając końcowy jego termin w ten sposób, aby gospodarstwo mogło jeszcze w tym okresie normalnie ukończyć i spieniężyć najbliższe zbiory. W razie wątpliwości w tej mierze sąd może zasięgnąć opinji łącznie z opinją, przewidzianą w art. 13.

Jeżeli orzeczenie zapadło w drugiej połowie okresu gospodarczego, sąd może w swem orzeczeniu określić termin odroczenia wypłat jeszcze na jeden rok gospodarczy.

Termin odroczenia wypłat, określony w orzeczeniu, może

być przedłużony jeszcze na jeden okres gospodarczy, jeżeli według opinij instytucyj i osób opinjujących udzielenie dalszego odroczenia wypłat umożliwi uzdrowienie gospodarstwa rolnego i ułatwi w następstwie uzyskanie płynnych środków na zaspokojenie wierzycieli.

Art. 19. Udzielając dłużnikowi odroczenia wypłat, sąd zamianuje go zarządcą sądowym gospodarstwa rolnego, jeśli osoba jego daje dostateczną rękojmię należytego prowadzenia zarządu.

Dłużnik, któremu powierzono sądowy zarząd jego majątku, jest pod względem odpowiedzialności cywilnej i karnej za ten zarząd zrównany z zarządcą cudzego mienia.

Art. 20. W razie wątpliwości, czy można powierzyć zarząd sądowy dłużnikowi, sąd może zasięgnąć opinji łącznie z opinją, przewidzianą w art. 13.

Art. 21. W razie poruczenia zarządu sądowego dłużnikowi należy ustanowić nadzór sądowy nad zarządem i oddać ten nadzór izbie rolniczej lub organizacji rolniczej albo urzędowi komunalnemu, lub państwowemu albo osobie prawnej, zajmującej się podobnemi czynnościami, albo też specjalnym nadzorcom, zamianowanym bezpośrednio przez sąd.

Instytucje, wymienione w ustępie poprzednim, winny w ciągu dni 3 po zawiadomieniu o poruczeniu im nadzoru wskazać osobę, którą upoważniły do czynności, a za którą obejmują odpowiedzialność. Do osoby tej będą odpowiednio stosowane przepisy niniejszego rozporządzenia, odnoszące się do sądowych nadzorców, o ile one nie odnoszą się wyłącznie do nadzorców zamianowanych bezpośrednio przez sąd.

Art. 22. O ile nadzór sądowy jest poruczony kilku osobom lub instytucjom, należy ściśle ustalić zakres praw i obowiązków każdej z nich.

Nadzorcą sądowym nie można zamianować: małżonka dłużnika, krewnych wstępnych, zstępnych i rodzeństwa dłużnika, powinowatych w tym samym stopniu oraz osób pozostających z dłużnikiem w stosunku przysposobienia.

Art. 23. Sąd zamianuje jednego lub kilku zarządców gospodarstwa rolnego, stosując odpowiednio przepisy art. 22, jeżeli nie porucza dłużnikowi zarządu sądowego.

Art. 24. Wyrok pierwszej instancji, zarządzający odroczenie wypłat, jest natychmiast wykonalny.

Wyrok zarządzający odroczenie wypłat winien być wywieszony w sądzie i w urzędzie gminnym według położenia nieruchomości, a gdy nieruchomość zajmuje przestrzeń przenoszącą 50 ha, także ogłoszony w ,,Monitorze Polskim'' oraz w innem czasopiśmie według uznania sądu.

Oprócz tego sąd zawiadamia o odroczeniu wypłat wnioskodawcę i dłużnika, instytucję kredytu długoterminowego, na rzecz której zabezpieczona jest na nieruchomości, wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego, pożyczka długoterminowa, zainteresowane

instytucje ubezpieczeń społecznych i ubezpieczeń od ognia, właściwego komornika sądowego, urząd skarbowy i izbę rolniczą, a o odmowie odroczenia wypłat wnioskodawcę i dłużnika.

Art. 25. Od wyroku służy skarga apelacyjna dłużnikowi i wierzycielom.

Termin miesięczny do jej złożenia w razie odroczenia wypłat liczy się od dnia ogłoszenia wyroku w „Monitorze Polskim", a gdy gospodarstwo ma mniej niż 50 ha obszaru, od dnia wywieszenia wyroku w sądzie, a w razie odmówienia odroczenia wypłat, od dnia zawiadomienia dłużnika bądź wnioskodawcy o wyroku.

Wyrok drugiej instancji nie ulega dalszemu zaskarżeniu.

Art. 26. Zarządca sądowy i nadzorca sądowy, przed przystąpieniem do wykonania poruczonych im obowiązków, w ciągu trzech dni po otrzymaniu nominacji złożą wobec sądu przyrzeczenie, że poruczone im obowiązki spełniać będą sumiennie według najlepszej swej woli i wiedzy.

Art. 27. Do zarządcy sądowego należy zarząd majątku dłużnika korzystającego z odroczenia wypłat.

Za zgodą sądu, zarządca sądowy może upoważnić do wykonywania poszczególnych czynności lub określonych rodzajów czynności, związanych z zarządem majątku osoby trzecie, jak również dłużnika, jeżeli temuż zarząd nie został powierzony.

Art. 28. Do nadzorcy sądowego należy dozór nad prowadzeniem zarządu majątkiem przez dłużnika jako zarządcę sądowego. Przy wykonywaniu tej czynności nadzorca winien uwzględnić w równej mierze potrzeby majątku, jak i interesy wierzycieli dłużnika i stosować się w tym zakresie do wskazówek sądu.

O ile nadzorca sądowy spostrzeże wykroczenia dłużnika przeciwko jego obowiązkom jako zarządcy, winien natychmiast donieść o tem sądowi.

Nadzorca sądowy ma prawo w każdym czasie badać stan majątku, czynności zarządu, oraz przeglądać księgi, rachunki, zapiski i inne akty gospodarcze dłużnika.

Dłużnik winien co do wykonywania zarządu stosować się do zarządzeń nadzorcy sądowego, o ile one nie są sprzeczne ze wskazówkami sądu.

Art. 29. Zarządca sądowy składa sądowi wszystkie swoje wnioski, oświadczenia, sprawozdania i rachunki, a gdy dłużnik jest zarządcą sądowym, składa je sądowi za pośrednictwem nadzorcy, który je wraz ze swoją opinją prześle sądowi.

Sądowe orzeczenia i zarządzenia doręczane lub ogłaszane dłużnikowi, jako zarządcy sądowemu, będą jednocześnie doręczane i ogłaszane nadzorcy.

Na posiedzenia sądowe wyznaczane do przesłuchania dłużnika, jako zarządcy sądowego, winien być także wzywany nadzorca sądowy.

Art. 30. Zażalenia na czynności bądź zarządcy sądowego

bądź nadzorcy sądowego, związane z wykonywaniem zarządu bądź nadzoru, rozstrzyga ostatecznie sąd.

Sąd może odwołać zarządcę sądowego bądź nadzorcę sądowego.

Art. 31. Zarządca sądowy obowiązany jest niezwłocznie przystąpić:

1) do zamknięcia i zaświadczenia ksiąg, o ile były prowadzone;

2) do sprawdzenia złożonego bilansu, o ile dłużnik prowadzi prawidłową księgowość, lub zamknięcia dochodów i wydatków majątku w ostatnim roku gospodarczym, o ile prowadzi podręczne księgi lub zapiski gospodarcze, stanu majątku dłużnika, oraz spisu wierzytelności i długów (art. 7 i 8);

3) do wniesienia do księgi hipotecznej (gruntowej) nieruchomości i przy innych prawach hipotecznych dłużnika wzmianki o orzeczeniu, udzielającem dłużnikowi odroczenia wypłat, o tem, kto sprawuje zarząd bądź nadzór nad zarządem, oraz kogo i w jakim zakresie uprawniono do wykonywania poszczególnych czynności zarządu i nadzoru.

Gdy zarządcą sądowym mianowany jest dłużnik, czynności wymienione w p. 1) i 2), spełnia nadzorca sądowy.

Art. 32. Zarządca sądowy jest obowiązany bezpośrednio po spełnieniu czynności, wymienionych w p. 1) i 2) poprzedniego artykułu, nadal prowadzić prawidłową księgowość, o ile taka była zaprowadzona.

O ile taka księgowość nie jest zaprowadzona, zarządca sądowy winien zaprowadzić odpowiednią do rozmiarów gospodarstwa księgowość, a w każdym razie księgę przychodów i rozchodów oraz wykaz inwentarza i przedmiotów należących do majątku.

Art. 33. Ze swych czynności zarządca sądowy i nadzorca sądowy obowiązani są składać sądowi sprawozdania w terminach, które określi sąd, uwzględniając rodzaj gospodarstwa rolnego.

Łącznie ze sprawozdaniem zarządca przedstawi sądowi zestawienie rachunkowe za czas objęty sprawozdaniem, sporządzone na podstawie ksiąg wymienionych w artykule poprzednim.

Art. 34. W czasie trwania odroczenia obowiązują następujące przepisy:

1) dłużnik, który nie jest ani zarządcą sądowym, ani nie uzyskał upoważnienia do wykonywania poszczególnych czynności lub określonych rodzajów czynności zarządu, nie ma prawa wykonywać żadnych czynności zarządu;

2) dłużnik nie ma prawa bez zezwolenia sądu czynić darowizn, rozporządzać nieruchomościami lub prawami na nieruchomościach ani zaciągać innych zobowiązań prócz tych, które są konieczne do prowadzenia gospodarstwa, a do których zaciągania jest uprawniony bądź jako zarządca sądowy, bądź jako uprawniony do wykonywania poszczególnych czynności lub poszczególnych rodzajów czynności zarządu.

Wszelkie sprzeczne z tem postanowieniem czyny dłużnika uznaje się za niemające żadnych skutków prawnych, a zdziałane akty prawne za nieważne. Jednakże osoby trzecie, które udowodnią, że zawierając umowę z dłużnikiem, działały w dobrej wierze, mogą dochodzić swych praw lub strat na dłużniku, urzeczywistnić je wszakże będą mogły dopiero po ustaniu odroczenia wypłat.

Art. 35. W czasie trwania odroczenia wypłat mają zastosowanie jeszcze następujące przepisy:

1) postępowanie egzekucyjne i postępowanie zabezpieczające powództwo (areszty) przeciwko dłużnikowi nie może być wszczynane, a wszczęte ulega zawieszeniu;

2) żaden wpis hipoteczny na nieruchomościach i prawach hipotecznych dłużnika z mocy orzeczeń sądowych nie może być uzyskany;

3) bieg spraw rozpoczętych nie ulega zawieszeniu i możność wszczynania przeciwko dłużnikowi nowych spraw sądowych nie zostaje odjęta; w razie wszczęcia takich spraw koszty procesu obciążają powoda, jeżeli pretensja została w całości wciągnięta na listę wierzytelności;

4) dłużnik może w sądzie stawać w sprawach majątkowych w obecności lub za zezwoleniem zarządcy sądowego, a o ile sam jest zarządcą sądowym, tylko za zezwoleniem nadzorcy sądowego. W razie udzielenia zezwolenia zarządca korzysta w obydwu przypadkach z uprawnień strony. W braku zezwolenia rozstrzyga sąd, który udzielił odroczenia wypłat, komu w takim razie będą służyły uprawnienia strony.

Postanowienia p. 1, 2 i 3 nie mają zastosowania do należności objętych art. 17.

Art. 36. Odroczenie wypłat nie ma skutku względem współdłużników i poręczycieli.

Art. 37. Do kolejności zaspokojenia wierzytelności zarówno tych, do których się odroczenie odnosi, jak i tych do których się ono nie odnosi, mają odpowiednie zastosowanie przepisy, dotyczące przywilejów i upadłości, o ile niniejsze rozporządzenie nie zawiera odmiennych przepisów.

(C. d. n.).

Z życia organizacji.

Z posiedzenia Komisji Tymczasowej.

21 sierpnia w lokalu Zarządu Głównego Z. K. S. odbyło się zebranie Komisji Tymczasowej sfuzjowanych Zrzeszeń Komorników Sądowych na które przybyli przedstawiciele wszystkich apelacji sądowych, jak również obecni byli przedstawiciele Centralnego Związku Zrzeszeń Urzędników Sądowych p. prezes Sikorski i p. Szkolnicki.

Po zagajeniu zebrania przez prezesa Zarządu Głównego kol. Jana Sankowskiego referat w sprawie projektu pragmatyki służbowej dla komorników sądowych wygłosił kol. Wł. Jarczyk.

Po szczegółowej dyskusji projekt pragmatyki został przyjęty i z odpowiednim memorjałem przedłożony będzie p. Ministrowi Sprawiedliwości.

Następnie Komisja Tymczasowa rozważyła sprawę przeprowadzenia formalnej fuzji Zrzeszeń Komorników Sądowych w Rzeczypospolitej. Sprawa ta była dyskutowaną w atmosferze pełnego zrozumienia konieczności dokonania fuzji i uznaną została za niecierpiącą zwłoki. Dając wyraz swemu stanowisku w tej kwestji Komisja Tymczasowa ustaliła termin zwołania w Warszawie Ogólnego Zjazdu komorników sądowych z całego Państwa na 16 października r. b.

Pierwszy obowiązek członków Zrzeszenia K. S.

Jak widać z prowizorycznego zestawienia zaległości składek członkowskich niektórzy z kolegów zalegają w opłacaniu składek już od dłuższego czasu, tak dalece, że są wypadki, iż zaległość dochodzi do kwoty 210 złotych.

Jasną jest rzeczą, że kolega zaniedbujący się w swym najważniejszym obowiązku w stosunku do organizacji, zbyt mało interesuje się samą organizacją, jej istnieniem i celami do których organizacja dąży. Otóż tacy koledzy winni się znaleźć poza nawiasem organizacji. Dlatego też Zarząd Główny Zrzeszenia w Warszawie na posiedzeniu odbytem w dniu 19 sierpnia 1932 r.

zlecił Komitetowi Redakcyjnemu przypomnieć w ,,Egzekucji Sądowej" Kolegom wszystkim o ich obowiązku i konieczności dla istnienia i funkcjonowania samej organizacji terminowego opłacania składek.

Wszak wszelkie poczynania są związane z pewnemi wydatkami, które są regulowane wyłącznie ze składek członkowskich, o ile więc tych składek zbraknie, nie może być mowy o jakiejkolwiek działalności, czego sądzimy sami Koledzy nie życzylibyście sobie.

Podając powyższe, zgodnie z życzeniem Zarządu Głównego do wiadomości wszystkich Kolegów, jednocześnie ze swej strony prosimy o możliwe terminowe wpłacanie składek na konto P.K.O. Nr. 14.266 na rzecz Zarządu Głównego, gdyż w przeciwnym wypadku, jak nam wiadomo, Zarząd Główny zamierza w stosunku do Kolegów opieszałych zastosować jaknajostrzejsze środki, aż do zupełnego skreślenia z listy członków Zrzeszenia.

Apel do kolegów — komorników.

Stowarzyszenie Komorników Sądowych Apelacji Poznańskiej, Katowickiej i Toruńskiej w Poznaniu wystosowało do wszystkich kolegów — komorników w powyższych okręgach odezwę w której nawołuje do gremjalnego i bezwzględnego popierania naszego organu zawodowego — ,,Egzekucji Sądowej" przez prenumerowanie czasopisma, które pod każdym względem spełnia swoje zadania.

Nie wątpimy, że odezwa powyższa, pełna zrozumienia naszych wspólnych spraw i bolączek, znajdzie należyty oddźwięk wśród wszystkich kolegów — komorników.

Do ogółu Kolegów Komorników Sądowych Rzeczypospolitej Polskiej.

Sądzimy, że wydanie własnego organu zawodowego, jakim jest „Egzekucja Sądowa" jest przez wszystkich Kolegów uznane wprost za najwyższą konieczność. Jest to widomy znak istnienia naszej Organizacji na zewnątrz. Dlatego też zarówno na Walnem Zebraniu Koła Warszawskiego, gdzie powstała inicjatywa w kierunku konieczności wydawania własnego organu uchwaliliście jednogłośnie, by przystąpić jaknajrychlej do zrealizowania tej myśli.

Również na Walnem Zebraniu dorocznem komorników sądowych z apelacyj: warszawskiej, lubelskiej i wileńskiej, po wydaniu już przez Koło Warszawskie numeru pierwszego „Egzekucji Sądowej", inicjatywa Koła Warszawskiego została poparta, a nawet więcej, Walne Zebranie przyjęło to na swoje barki i następne numery „Egzekucji Sądowej" wychodzą już pod egidą Zarządu Głównego Zrzeszenia Komorników sądowych w Warszawie.

Następnie, na Zjeździe Delegatów komorników sądowych z całego Państwa w Poznaniu w dniu 5 maja 1932 r. również uznano konieczność wydawania własnego organu zawodowego.

Wszystko to jednak mało.

Sama uchwała, bez jej realizacji, nic nie da. Realizacja zaś polega na przemianowaniu wielkich uchwał na materjalną rzeczywistość, gdyż tylko wówczas da się osiągnąć zamierzony cel.

Jeżeli Szanowni Koledzy na Zebraniach i Zjazdach uchwalić raczą, że pismo zawodowe winno wychodzić, obowiązkiem każdego z kolegów jest uregulowanie prenumeraty, albowiem Kolegom, jako ludziom dojrzałym i na stanowiskach wiadomem jest, że darmo nic nie otrzymujemy, jak również sądzimy, że i Koledzy Szanowni, nie są tego zdania, by otrzymywać „Egzekucję Sądową" bezpłatnie.

Dlatego też, podając powyższe do wiadomości, uprzejmie prosimy Szanownych Kolegów o oświadczenie się, czy i kto zamierza pozostać prenumeratorem miesięcznika „Egzekucja Sądo-

wa", a to w tym celu by nie drukować zbędnych egzemplarzy i w ten sposób zmniejszyć koszta wydawnictwa. Odpowiedzi będziemy oczekiwać do dnia 15 września 1932 r. Jednocześnie nadmieniamy, że wpłacenie zaległości, ewentualnie zaliczki na przyszłość z tytułu prenumeraty, będziemy uważali za pozytywne oświadczenie się, co do utrzymania danego kolegi na liście prenumeratorów ,,Egzekucji Sądowej".

Ufni, że Szanowni Koledzy zechcą zrozumieć ważkość poruszonego zagadnienia i poza opłatą należności za ,,Egzekucję Sądową" wezmą jaknajczynniejszy udział w samem jej wydawaniu.

Komitet Redakcyjny.

KOLEDZY!

POPIERAJCIE

WŁASNE PISMO!

PRENUMERUJCIE

„Egzekucję Sądową"

NADSYŁAJCIE MATERJAŁY

DOTYCZĄCE NASZEGO ZAWODU.

Drukarnia „SIŁA", Warszawa, Marszałkowska 71. Tel. 8 34 - 48.